

TÜRKİYE'DE PERFORMANS TENİSİ YAPAN SPORCULARIN TENİSE BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ¹

Yücel YILDIRIM² Hakan SUNAY³

Geliş Tarihi: 20.11.2008

Kabul Tarihi: 25.08.2009

ÖZET

Türkiye'de tenis sporu ile uğraşan ve profesyonel anlamda ilerlemek için çalışan sporcuların tenis sporuna başlama nedenleri ve bu spor dalından beklentilerinin belirlenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Araştırma evrenini, ülkemizde ulusal kategoride yarışmacı olan ve 14-16 yaş kategorisinde yer alan yaklaşık 400 tenis sporcusu oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Türkiye Tenis Federasyonu sıralamasından rastgele seçilen 14-16 yaş grubu sporcularından toplam 100 (44 kadın-56 erkek) oyuncudan oluşan sporcu ile sınırlandırılmıştır.

Bu araştırmada kullanılmış olan anket 3 bölümden oluşmuştur.

1-Tenis sporunu seçme nedenleri

2-Tenis sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri

3-Tenis sporundan beklentiler

Anketlerden elde edilen veriler kullanılarak frekans, yüzde ve aritmetik ortalama dağılımları ve t-testi hesaplanmıştır. Yine anketlerden elde edilen verilerle iç tutarlılık güvenilirlik sayısı = α , .8856 olarak hesaplanmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda tenis sporuna yönelmenin en önemli nedenleri olarak;

-Aile

-Milli takım sporcusu olma isteği

-Beğenilen bir oyuncu olma isteği

-Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteği söylenebilir.

Diğer taraftan tenis sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenleri aşağıdaki gibi listelenmiştir;

-Tenis sporunu sevme

-Farklı ülkeleri görme isteği

-Başarı kazanmaktan zevk alma

-Mutluluğu bu sporda yakalamak

Oyuncuların tenis sporundan beklentileri ise;

-Ünlü bir tenisçi olmak

-Yurtdışındaki üniversitelerden burs almaktır.

Anahtar Kelimeler: Tenis, Performans Tenisi, Tenise Başlama Nedenleri, Tenis Sporundan Beklentiler

THE EXPECTATIONS AND THE REASONS FOR CHOOSING THE PERFORMANCE TENNIS IN TURKEY

ABSTRACT

The aim of this study is to define the expectations and the reasons to play tennis as a profession and to improve the skills of the tennis players in Turkey.

The research constitutes nearly 400 competitors who are in 14-16 years category and have been players in national category in Turkey. The sample group is 100 in total (44 both girls and 56 boys). They had been choosen randomly from the list of Turkish Tennis Federation.

The questionnaire of this study consist of three parts:

¹ Bu Çalışma 21-24 ocak 2008 tarihleri arasında AIESEP tarafından Sapporo, Japonya'da gerçekleştirilen Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde Sözel Bildiri olarak sunulmuştur.

² Ankara Tenis Kulübü Uzman Antrenör

³ Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretim Üyesi

- 1-The reasons for choosing tennis
- 2-The reasons choosing tennis as a profession
- 3-The expectations from tennis.

The frequency, the percentages and the arithmetical mean value and t-test were calculated by the use of data received from the questionnaire. The α (= the internal consistency safety factor) was calculated as .8856 from the data gotten from the questionnaire.

As a result of this study it could be said that the important factors encouraging the tennis are ;

- Family
- to play in the national team
- to become a popular player
- to become a famous player in the world.

On the other side the reasons for choosing tennis as a profession are listed as below;

- to be love tennis
- to see different countries
- to get pleasure in having success
- to catch the happiness

and finally according the above mentioned study we could say that the expectations of the players from tennis could be summarised as;

- to be a famous tennis player
- to be able to get the scholarship of the universities in abroad.

Key Words: Tennis, Performance Tennis, The Reasons to Start the Tennis, The Expectations From the Tennis Sport.

GİRİŞ VE AMAÇ

Spor, bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini sağlayan, bilgi, beceri ve liderlik yeteneklerini geliştiren bir araçtır. Sporun uluslararası dostluk ve barış ile ülke ekonomisine getirdiği olumlu katkıları vardır. Ayrıca, günümüzde gerek basın yayın organlarının spora yaklaşımı, gerekse insanların stresten kurtulma, vücutlarını formda tutma çabaları ve hepsinin ötesinde sporda kazanılan uluslararası başarılar, toplumun günlük yaşamında ve moral düzeyinde oldukça önemli hale gelmiş, spora önemli bir boyut kazandırmıştır (7).

Son yıllarda tüm dünyada popülaritesi hızla artan ve ülkemizde de yavaş yavaş okullara girerek tabana doğru yayılan tenis sporu, oynayanların sosyal olma ve tanınma isteği ve tenis sporundan büyük keyif almalarının yanı sıra, ileri seviyede oynandığında sporcuya ekonomik katkı da sağlaması nedeniyle, tercih edilen sporların arasında kendine yer bulmaya başlamıştır (5).

İnsanın teknik, taktik, fizyolojik ve psikolojik yeteneklerini zorlayan bir spor dalı olan tenis, planlı ve programlı yapıldığında fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim özelliklerini geliştiren en iyi spor dallarından biridir (4). Ülkemizde son yıllarda kurulan tesislerle birlikte tenis federasyonuna bağlı yaklaşık 75 tenis kulübü mevcuttur (11). Bu kulüpler sayesinde performans tenisi de gelişmeye başlamıştır. Tenis kulüpleri, performans tenisçisi olmak isteyen sporculara, olanaklarını sunarak uluslararası platformda başarılı olmaları için destek sağlamaktadır.

Bu çalışmanın amacı ülkemizde tenis sporu ile uğraşan ve elit sporcu olmak için çalışan sporcuların tenis sporuna başlama nedenleri ve bu spor dalından beklentilerinin belirlenmesidir. Bu çalışma ile tenis sporu için önemli bir yaş grubu olan 14-16 yaş grubunun, tenis sporuna başlama nedenleri ve beklentilerine ilişkin sosyolojik faktörlerin belirlenmesi, tenis sporunun gelişimi ve yaygınlaşması noktasında oldukça önemlidir.

YÖNTEM

Araştırma grubunun özellikleri

Araştırma evrenini Türkiye’de 14–16 yaş kategorisinde yer alan yaklaşık 400 yarışmacı tenis sporcusu oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise Türkiye Tenis Federasyonu sıralamasından rasgele seçilen 14–16 yaş kategorisinde yarışan 56 erkek, 44 kadın toplam 100 oyuncudan oluşan sporcu ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket, örnekleme alınan sporculara;

- 12–16 Haziran 2006 / 16 yaş- İzmir yaz kupası,
- 5–9 Temmuz 2006 / 14yaş - Zonguldak yaz kupası,
- 28 Ağustos – 3 Eylül 2006 / 16 yaş-İzmir Türkiye şampiyonası ve
- 4–10 Eylül 2006 / 14 yaş – Antalya Türkiye tenis şampiyonasında uygulanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Verilerin elde edilmesinde “Türkiye’de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” nin değerlendirilmesini amaçlayan toplam 33 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Anket; “Türk Sporcularının

Spordan Beklentileri ve Spora Yönelten Unsurlar (8)", "Türkiye'de Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklentileri (3)" ve "Atletizm Yapan Atletlerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri (10)" adlı çalışmalarda kullanılmıştır. Anket, araştırmanın amacına uygun olarak yeniden düzenlenmiş ve veri toplama aracı olarak çalışma grubuna uygulanmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. 1. Bölüm Sporcuların tenise başlama nedenlerine ilişkin görüşlerinden, 2. Bölüm Sporcuların tenis sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerine ilişkin görüşlerinden ve 3. Bölüm ise Sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşlerinden oluşmaktadır.

Veriler, 14 -16 Yaş grubu Türkiye Şampiyonası tenis turnuvalarında araştırmacılar tarafından uygulanan anketler, yine araştırmacılar tarafından toplanmıştır. Anketin 1. bölümü için α iç tutarlılık güvenilirlik sayısı . 77 , 2. bölümü için . 79 , 3. bölüm için . 77 ve anketin geneli için ise . 89 olarak hesaplanmıştır.

Anketlerden elde edilen verilerin frekans, yüzde ve aritmetik ortalama dağılımları bulunmuş, cevapların karşılaştırılmasında t-testi kullanılmıştır. 5'li Likert dereceleme ölçeğindeki yorumlarda Aralıklar, $4/5=0.80$ formülüyle belirlenmiştir.

Buna göre; **1.00-1.80 (1 - Hiç) 1.81-2.60 (2 - Az) 2.61-3.40 (3 -Orta) 3.41-4.20 (4 -Fazla) 4.21-5.00 (5 -Çok Fazla)** şeklinde puanlama yapılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmaya katılan sporcuların % 44'ünün kadın, % 56'sının erkek sporcu ve % 46'sının ilköğretim, % 54'ünün ise lise öğrencileri oldukları saptanmıştır.

Tablo 1. Cinsiyetlere göre Tenis sporuna başlama nedenleri açısından farklılıkların dağılımı

Anket Maddeleri	KADIN n= 44 (*)X(A.Ort) - SS	ERKEK n= 56 (*)X(A.Ort) - SS	t-testi P
Anne, Baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi	4,14 ± 1,26	3,52 ± 1,53	0,034
Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi	3,30 ± 1,30	2,96 ± 1,36	0,222
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	2,89 ± 1,41	2,70 ± 1,54	0,529
Beden eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisi	1,73 ± 1,40	2,05 ± 1,43	0,257
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	1,82 ± 1,26	2,07 ± 1,20	0,309
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	1,80 ± 1,26	2,32 ± 1,29	0,045
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	2,18 ± 1,38	2,88 ± 1,49	0,019
Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,20 ± 1,50	3,41 ± 1,31	0,467
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,59 ± 1,61	3,66 ± 1,39	0,817
Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	3,23 ± 1,75	3,16 ± 1,57	0,844

*ortalama ± standart sapma p<0,05

Tablo 2. Öğrenim durumuna göre tenis sporuna başlama nedenleri

Anket Maddeleri	İLKÖĞRETİM n= 46 (*)X(A.Ort) - SS	LİSE n= 54 (*)X(A.Ort) - SS	t-testi P
Anne, Baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi	3,65 ± 1,55	3,91 ± 1,36	0,384
Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi	2,85 ± 1,31	3,33 ± 1,33	0,071
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	2,37 ± 1,40	3,13 ± 1,48	0,010
Beden eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisi	1,50 ± 1,07	2,26 ± 1,59	0,007
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	1,70 ± 1,05	2,19 ± 1,33	0,047
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	2,00 ± 1,24	2,17 ± 1,35	0,527
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	2,37 ± 1,43	2,74 ± 1,50	0,213
Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,54 ± 1,20	3,13 ± 1,53	0,141
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	3,59 ± 1,54	3,67 ± 1,45	0,791
Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	3,09 ± 1,65	3,28 ± 1,64	0,565

*ortalama ± standart sapma p<0,05

Sporcuların tenise başlama nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına göre, **“Anne, Baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisi”** önemli olduğu saptanmıştır. Whitehead, Biddle ve O'Donovan'ın (2006), Wald'ın (2003), Stuckyropp ve Dilorenzo'nun (1993), Wolfenden ve Holt'un (2005), Van-Yperen ve Duda'nın (1999), Yıldız'ın (2006), Alibaz, Gündüz ve Şentuna'nın (2005), Şimşek'in (2005), Altınok'un (2004), Bayraktar ve Sunay'ın (2004), Öztürk'ün (2004) ve Sunay ile Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları değişik çalışmalarda, yapılan çalışmayla benzer sonuçlar ortaya çıkmış ve sporcuların spora yönelmede ailelerinden önemli ölçüde etkilendikleri saptanmıştır (14, 12, 9, 13, 16, 15, 1, 10, 2, 3, 6, 8).

Sporcuların **“Yaşadıkları çevrenin spora başlamadaki etkisi”** kadın ve erkek sporcularda birbirine yakın bulunmuştur. Ayrıca, lisede öğrenim gören öğrencilerin yaşadıkları çevreden daha fazla etkilendikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Tenis sporuna başlamada **“Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisinin”** ailenin yönlendirmesinden daha az olduğu belirlenmiştir. Lisede öğrenim gören öğrencilerin arkadaş ve akran grubundan daha fazla etkilendikleri anlaşılmaktadır. Yıldız'ın (2006) ve Stuckyropp ve Dilorenzo'nun (1993) yaptıkları çalışmalar, yapılan bu çalışma ile paralel olarak spora yönelmede arkadaş çevresinin etkisinin çok olmadığını göstermektedir (16, 9). Ancak Öztürk (2004) ile Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışmalar sonucunda arkadaş grubunun spora yönlendirmedeki etkisinin yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır (6, 8).

“Beden eğitimi öğretmenin tenis sporuna başlamadaki etkisinin” çok az olduğu saptanmıştır. Ancak, beden eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisinin erkek sporcularda ve lisede okuyan öğrencilerde daha fazla olduğu belirlenmiştir. Yıldız'ın (2006) yaptığı benzer bir çalışmada da çalışmayla paralel sonuca ulaşıldığı saptanmıştır (Yıldız, 2006). Ancak Şimşek'in (2005) ve Bayraktar ve Sunay'ın (2004) yaptıkları çalışma sonucunda beden eğitimi öğretmenin spora başlamadaki etkisinin çok fazla olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, farklı spor branşlarında spora yönelmede beden eğitimi öğretmenlerinin etkilerinin farklılık gösterdiği söylenebilir (10, 3).

“Basın yayın organlarının tenis sporuna başlamadaki etkisinin” oldukça az olduğunu belirlenmiştir. Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin erkek sporcularda ve lisede okuyan öğrencilerde daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Şimşek'in (2005), Bayraktar ve Sunay'ın (2004) ve Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışma, çalışmadaki sonuçlar ile paralellik göstermektedir. (10, 3, 8).

“Televizyon kanallarının tenis sporuna başlamadaki etkisinin” oldukça az olduğu, Türkiye'de futbola gösterilen ilginin tenis sporuna gösterilmemesi ve görsel olarak televizyonlarda yeterince yer bulamaması bunun başlıca nedenini oluşturabilir. Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisinin erkek sporcularda ve lisede okuyan öğrencilerde daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bayraktar ve Sunay'ın (2004) ve Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışma sonucunda çalışmadaki sonuçlar paralellik göstermektedir. (3, 8).

Sporcuların **“Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin tenis sporuna başlamadaki etkisinin”** fazla olduğu saptanmıştır. Ayrıca, Dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisinin, erkek sporcularda ve ilköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerde daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Öztürk'ün (2004) yaptığı çalışma sonucu, çalışmadaki sonuçla paralellik göstermektedir (6).

“Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisinin” çok fazla olduğu ve sporcuların çok büyük kısmının milli takım sporcusu olarak kendi spor branşlarında milli formayı taşıyarak ülkesini yurt dışında da temsil etmek istedikleri belirlenmiştir. Şimşek'in (2005), Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) ve Alibaz, Gündüz ve Şentuna'nın (2005) yaptıkları çalışmalar da, çalışmadaki sonuçla paralellik göstermektedir. (10, 8, 1).

Sporcular **“Çok beğendiğim bir sporcunun spora başlamadaki etkisinin”** fazla olduğunu söylemektedirler. Bu durumun sporcu için büyük bir motivasyon kaynağı olduğu düşünülmektedir. Çok beğenilen bir sporcunun spora başlamadaki etkisinin kadın sporcular ile lisede okuyan öğrencilerde daha fazla oldukları saptanmıştır.

Tablo 3. Öğrenim durumuna göre tenis sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenleri

Anket Maddeleri	İLKÖĞRETİM n= 46 (*) X(A.Ort) SS	LİSE n= 54 (*) X(A.Ort) SS	t-testi P
Maddi gelir arttırmak	2,24 ± 1,43	2,37 ± 1,48	0,655
Tenis sporunu sevmek	4,63 ± 0,82	4,69 ± 0,69	0,720
Sporun olumlu katkılarında haberdar olmak	3,78 ± 1,19	4,17 ± 1,02	0,086
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	3,72 ± 1,39	3,80 ± 1,43	0,782
Spor yaparak sağlıklı olmak	4,11 ± 1,05	4,37 ± 1,10	0,232
Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak	3,59 ± 1,48	3,81 ± 1,33	0,421
Başarı kazanmaktan zevk duymak	4,33 ± 0,99	4,63 ± 0,68	0,074
Yeni ülkeler görmek	3,65 ± 1,60	4,06 ± 1,25	0,162
Gerçek mutluluğu tenis sporunda bulmak	4,24 ± 1,28	4,13 ± 1,28	0,673

*ortalama ± standart sapma p<0,05

Sporcuların tenis sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında "**Maddi gelir arttırmanın**" profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşmakta olanlarda etkisinin çok fazla olmadığı görülmüştür. Ancak Bayraktar ve Sunay'ın (2004) Bayan ve Erkek Voleybolcular ile Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) Farklı spor branşlarında yarışan sporcular üzerinde yaptıkları çalışmalar sonucunda, maddi gelir arttırmanın farklı spor branş sporcuları için önemli olduğu belirlenmiştir (3, 8).

"**Tenis sporunu sevmenin**" profesyonel olarak tenis sporu ile ilgilenme etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Çalışma, Yıldız'ın (2006), Alibaz, Gündüz ve Şentuna'nın (2005), Şimşek'in (2005), Altunok'un (2004), Bayraktar ve Sunay'ın (2004) ve Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. (16, 1, 10, 2, 3, 8).

"**Sporun olumlu katkılarından haberdar olmanın**" sporcular için profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşma etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sporcuların spor yaparak *sağlıklı bir vücuda sahip oldukları, kötü alışkanlıklardan uzakta durmayı başardıkları, düzenli spor yapma alışkanlığı edindikleri, yeni arkadaşlıklar kurdukları ve beraberinde başarıyı yakaladıkları* yadsınamaz bir gerçektir. Sporun olumlu katkılarından haberdar olmanın, lisede okuyan sporcular arasında daha fazla olduğu belirlenmiştir. Görüldüğü gibi eğitim seviyesi yükseldikçe sporcular sporun olumlu katkılarından daha çok haberdar olmakta ve kendilerini daha fazla geliştirebilmektedirler.

"**Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmenin**" sporcuların profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşma etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Böylelikle sporcular spor yaparak sağlıklı bir vücuda sahip olmakta, düzenli spor yapma alışkanlığı edinmekte, spor yaptıkları kulüpte ve birçok şehirde yeni arkadaşlıklar kurmaktadır. Ayrıca, Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmenin, lisede öğrenim gören sporcular arasında daha fazla olduğu belirlenmiştir.

"**Spor yaparak sağlıklı olmanın**" sporcular için profesyonel olarak tenis sporu ile ilgilenme etkisinin çok fazla olduğu görülmüştür. Spor yaparak sağlıklı olmanın kadın sporcular ile lisede okuyan sporcular arasında daha önemli olduğu belirlenmiştir. Bayraktar ve Sunay'ın (2004) yaptıkları çalışma, bu çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. (3).

Sporcularda "**Sporcu olarak arkadaşlarca tanınip sevilme ve sayılmanın**" sporcular için profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşma etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Arkadaşlarca tanınip sevilme ve sayılmanın erkek sporcularda ve lisede okuyan sporcular arasında daha fazla önemli olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, Şimşek'in (2005) yaptığı çalışma sonucuyla paralellik göstermektedir (10).

"**Başarı kazanmaktan zevk duymanın**" sporcular için profesyonel olarak tenis sporu ile ilgilenme etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Başarı kazanmaktan zevk duymanın, lisede okuyan sporcular arasında daha fazla önemli olduğu saptanmıştır. Alibaz, Gündüz ve Şentuna'nın (2005), Şimşek'in (2005), Bayraktar ve Sunay'ın (2004) yaptıkları çalışmalar, çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. (1, 10, 3).

"**Yeni ülkeler görmenin**" sporcular için profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşma etkisinin çok fazla olduğu saptanmıştır. Sporcular katıldıkları turnuva organizasyonları sayesinde yeni şehirler ve yeni ülkeler görme şansına sahip olmakta ve böylelikle de yeni dostluklar kurmaktadır. Yeni ülkeler görmenin erkek sporcularda ve lisede okuyan sporcular arasında daha fazla önemli olduğu belirlenmiştir.

"**Gerçek mutluluğu tenis sporunda bulmanın**" sporcular için profesyonel olarak tenis sporu ile ilgilenme etkisinin çok fazla olduğu görülmüştür. Sporcular yaptıkları sporu severek yapmalarının karşılığında başarıyı daha erken yakalamakta, buldukları ortamlardan keyif almakta ve en önemlisi de mutlu olabilmektedirler. Gerçek mutluluğu tenis sporunda bulmanın, ilköğretim kurumlarında okuyan sporcular arasında daha fazla önemli olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. Öğrenim durumuna göre tenis sporundan beklentiler

Anket Maddeleri	İLKÖĞRETİM n= 46 (*) X(A.Ort) - SS	LİSE n= 54 (*) X(A.Ort) - SS	t-testi P
Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak	4,37 ± 0,95	4,46 ± 1,00	0,636
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	4,00 ± 1,15	4,15 ± 1,18	0,530
Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek	3,30 ± 1,53	3,37 ± 1,35	0,819
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	3,59 ± 1,42	3,48 ± 1,51	0,722
Tenis sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden burs eğitimi almak	3,72 ± 1,47	3,76 ± 1,52	0,890
Antrenör olmak	2,11 ± 1,32	2,44 ± 1,50	0,242
Beden eğitimi öğretmeni olmak	1,72 ± 1,29	1,87 ± 1,45	0,583
Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek	3,35 ± 1,40	3,13 ± 1,53	0,474
Milli takım sporcusu olmak	4,41 ± 1,12	4,24 ± 1,27	0,479
Herkesçe tanınan bir sporcu olmak	4,37 ± 1,10	3,91 ± 1,36	0,069

*ortalama ± standart sapma p<0,05

Sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında, sporcuların **“Sağlıklı olmak ve sağlıklarını korumalarının”** tenis sporundan beklentilerinde çok fazla yer edindiği belirlenmiştir. Tenis sporuyla uğraşarak Sağlıklı olmak ve sağlığı korumanın kadın sporcular ile lisede okuyan sporcular için daha önemli olduğu saptanmıştır. Alibaz, Gündüz ve Şentuna'nın (2005), Bayraktar ve Sunay'ın (2004) ve Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışmalar, araştırma sonucuyla paralellik göstermektedir. (1, 3, 8). Tüm spor branşları için temel amaç sakatlık riskini en aza indirmek ve sporcuların sağlıklarını koruyup mutlu olabilmelerini sağlamak olmalıdır.

“İyi bir fiziki görünüme sahip olmanın” sporcuların tenis sporundan beklentilerinde çok fazla yer edindiği belirlenmiştir. İyi bir fiziki görünüme sahip olmanın lisede okuyan sporcular arasında daha fazla önemli olduğu belirlenmiştir. Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. (8). Öyleki, spor yaparak sağlıklı olmanın yanında birey iyi bir fiziki görünüme sahip olarak toplum içinde saygınlığını arttırmayı başaracak ve spor yaşamını daha pozitif sürdürebilecektir.

“Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmenin” sporcuların tenis sporundan beklentilerinde önemli ölçüde yer edindiği ve çevrelerinde tanınan birisi olmak istedikleri sonucuna varılmaktadır. Çevrede tanınmak ve sporcu kimliğiyle öne çıkmak sporcular için önemli bir nedendir. Böylelikle sporcu örnek alınan bir lider olma özelliğini de taşımaya başlamakta ve bunu kaybetmemek için daha fazla yaptığı spora yoğunlaşmak zorunda kalabilmektedir. Ayrıca, sağlıklı olmak ve sağlığı korumanın erkek sporcular için daha önemli olduğu belirlenmiştir.

Sporcular **“İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmenin”** tenis sporundan beklentilerinde çok fazla yer edindiği ve sporla birlikte eğitim hayatlarını devam ettirmek istediklerini belirtmişlerdir. Sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görme erkek ve ilköğretim kurumlarında okuyan sporcularda daha fazla önemli olduğu belirlenmiştir. Şimşek'in (2005) yaptığı çalışma sonucu, çalışmadaki sonuçla paralellik göstermektedir. (10). Böylece sporcular, ileride okuyacakları spor eğitimiyle birlikte yaptıkları spor branşı hakkında bilimsel olarak da düşünebileceklerdir.

Sporcuların **“Tenis sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden burs eğitimi almalarının”** tenis sporundan beklentilerinde çok fazla yer edindiği ve yurt dışında eğitimlerini sürdürmek istedikleri saptanmıştır. Tenis branşında yurtdışında burs alıp öğrenime devam etmenin daha yoğun olarak tercih edildiği görülmektedir. Bunun nedenlerinden biri tenis sporuyla uğraşan öğrencilerin büyük çoğunluğunun özel okullarda (kolej vs.) okuması, yabancı dil probleminin olmamasından kaynaklanıyor olabilir. Diğer bir neden ise sporcu ailelerin çocuklarının eğitimlerine yurtdışında devam etmelerini istemeleri gösterilebilir.

“Tenis Antrenörü olmanın” sporcuların tenis sporundan beklentilerinde büyük oranda yer almadığı buna göre antrenör olmayı düşünmedikleri belirlenmiştir. Bunun nedeni, tenis sporuyla uğraşan öğrencilerin büyük çoğunluğunun ailesinin ekonomik olarak rahat bir durumda olması ve çocuklarının da ya aile işlerinde ya da daha farklı meslek alanlarında çalışmalarını istemeleri olabilir. Bu sonuç, antrenörlük mesleğinin tenis sporunda yeterince kabul görmediğini göstermektedir.

“Beden eğitimi öğretmeni olmanın” ise sporcuların tenis sporundan beklentilerinde büyük oranda yer edinmediği, çoğu sporcunun beden eğitimi öğretmeni olmayı düşünmedikleri belirlenmiştir. Bunun nedeni tenis sporuyla uğraşan öğrencilerin büyük çoğunluğunun ailesinin ekonomik olarak rahat bir durumda olmasından kaynaklanıyor olabilir. Ancak Şimşek'in (2005) yaptığı çalışmada atletizm branşındaki sporcuların çoğunluğunun ileride beden eğitimi öğretmeni olmayı istedikleri saptanmıştır (10).

“Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek istemelerinin “ Sporcuların tenis sporundan beklentilerinde önemli olduğu belirlenmiştir. Bunun nede, maddi olarak rahat bir yaşam sürmeyi her meslekte olduğu gibi bu spor branşını yaparken de elde etme arzusu olduğu düşünülebilir. Erkek ve ilköğretim kurumlarında okuyan sporcular arasında daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Altunok'un (2004), Bayraktar ve Sunay'ın (2004) ve Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışmalar, çalışma sonucuyla paralellik göstermektedir. (2, 3, 8).

“Milli takım sporcusu olmanın” sporcuların tenis sporundan beklentilerinde önemli yer tuttuğu ve sporcuların çok büyük kısmının milli takım sporcusu olmak ve kendi spor branşlarında milli formayı taşıyarak ülkemizi yurt dışında da temsil etmek istedikleri belirlenmiştir. Milli takım sporcusu olma isteğinin erkek ve ilköğretim kurumlarında okuyan sporcular arasında daha fazla arzu edildiği saptanmıştır. Şimşek'in (2005) ve Sunay ve Saracaloğlu'nun (2003) yaptıkları çalışmalar, çalışma sonucuyla paralellik göstermektedir (10, 8).

“Herkesçe tanınan bir sporcu olmanın” tenis sporcularının beklentilerinde önemli yer tuttuğu ve sporcuların çok büyük kısmının tanınan bir sporcu olmak istedikleri belirlenmiştir. Herkesçe tanınan bir sporcu olma isteğinin, erkek ve ilköğretim kurumlarında okuyan sporcularda yüksek olduğu görülmüştür. Şimşek'in (2005) ve Öztürk'ün (2004) yaptıkları çalışmalar, çalışma sonucuyla paralellik göstermektedir (10, 6).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye'de performans tenisi yapan sporcuların spora başlamalarında ailenin teşvik edici en önemli unsur olduğu ayrıca, tenis sporunu sevmenin, milli takım sporcusu olma, tanınan bir sporcu olma ve üniversite düzeyinde eğitim görme isteğinin tenis sporunu yapmada önemli etken olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, beden eğitimi öğretmenlerinin spora başlamadaki etkisinin tenis sporu yapan sporcularda çok fazla olmadığı ortaya çıkmıştır.

Maddi gelir artırma isteği, tenis sporunda çok fazla önemli değildir.

Sporcuların tenis oynayarak sağlıklarını korumak istemeleri çok fazla etken olmaktadır. Ayrıca başarı kazanma isteği ve başarıdan zevk duyma sporu yapmada çok önemli etkindir.

Sporcular katıldıkları turnuvalar sayesinde yeni ülkeleri görmeyi çok istedikleri ve mutluluğu tenis sporunda buldukları konusunda birleşmektedirler.

Sporcular spor yaparak iyi bir fiziki görünüme sahip olmak istemektedirler. Tenis sporu sayesinde çevrede popüler bir birey olarak ilişki kurmak, tenis sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden burs eğitimi almak istedikleri de ortaya çıkan sonuçlar arasında yer almaktadır.

Tüm bunların yanı sıra sporcular, beden eğitimi öğretmeni ve tenis antrenörü olmak istememektedirler.

Sonuçlara yönelik olarak şu öneriler getirilmiştir.

- Tenis sporu, özellikle ilköğretim okullarında beden eğitimi ders programı içinde yer verilmeli ve tenisi tanıtarak verilecek temel eğitimin ardından yetenekli bulunan öğrenciler beden eğitimi öğretmenleri tarafından tenis kulüplerine yönlendirilmelidir.

- Basın yayın organlarının tenisle ilgili yayınlacakları ilgi çekici haberler ve yapılamakta olan organizasyonlar hakkında verecekleri haberlerle tenis severleri haberdar etmeleri tenise olan ilginin artmasını sağlayabilir.

- Televizyon kanalları tenisle ilgili programlar hazırlayarak ve önemli maçları televizyonlarda yayınlayarak tenise olan ilginin artmasına yardımcı olabilir.

- Tenis kulüpleri yapacakları spor sağlığıyla ilgili seminerlerle sporcu ve üyelerine daha sağlıklı spor yapma alışkanlığı kazandırabilir.

- Beden eğitimi öğretmenleri, dersleri öğrenciler için eğlenceli hale getirerek beden eğitimi öğretmeni olmak isteyen öğrencilerini üniversitelerde spor öğrenimi görmeleri için yönlendirebilir.

- Tenis federasyonu ve güçlü sponsorlarla başarılı olan sporcular yurtdışındaki tenis organizasyonlarına gönderilerek hem sporcuların maç tecrübeleri yaşamalarına, hem yeni arkadaşlıklar kurmalarına hem de yeni ülkeler görmelerine olanak sağlanabilir.

KAYNAKLAR

1. **ALİBAZ, A., GÜNDÜZ, N., ŞENTUNA, M.,** " Türkiye'de Üst Düzey Taekwondo, Karate ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar , Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri", Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, s. 91, 2006, Ankara.
2. **ALTUNOK, S.,**"Sporcuların Raket Sporlarını Seçmelerinde Etkili Olan Faktörler" Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Lisans Tezi, 2004, Ankara.
3. **BAYRAKTAR, B., SUNAY, H.,** " Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Voleybol Sporuna Yönlenmelerine Neden Olan Unsurlar İle Beklentileri" 8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı, s.78, 17-24 Kasım 2004, Antalya.
4. **HAŞIL, N., ATAÇ, H.,**"Tenis Alıştırma Örnekleri", Akmat Akınoğlu Matbaacılık Ltd.Şti.,s.1, 1998, Bursa.
5. **LİMAN, N.,** "Tenis Branşında 7-8 Yaş Çocukların 12 Haftalık Antrenman Sonucunda Motorik (Fiziksel) Özelliklerindeki Değişimlerin İncelenmesi" Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitiminde Araştırma ve Proje, 2004, Ankara.
6. **ÖZTÜRK, T.,** " Tenise Yeni Başlayan 6-12 Yaş Arası Sporcuların Tenisi Seçme Nedenleri ve Sosyoekonomik Düzeyleri " Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi Bölümü Lisans Bitirme Tezi, 2004, Ankara.
7. **SUNAY, H.,**"Türkiye'de Sporun Yaygınlaştırılması Kapsamında Çağdaş Spor Yöneticilerinin Rolü ve Önemi ", 7.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı, 2002, Antalya.
8. **SUNAY, H., SARACALOĞLU, S.,**"Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelten Unsurlar" Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, s. 43, 2003, Ankara.
9. **STUCKYROPP, R. C., DILORENZO, T. M.,** "Determinants of Exercise in Children" Preventive Medicine ,Vol. 22, No. 6, s. 880-889, 1993.
10. **ŞİMŞEK, D.,**"Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri", Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2005, Ankara.
11. **TÜRKİYE TENİS FEDERASYONU.** "2006 Faaliyet Programı", 2006, Ankara.
12. **WALD, J.,** " Parental Motivations for Enrolling Their Children in a Private Gymnastic Program" Sport Journal, Vol. 6 , No.3, 2003.
13. **WOLFENDEN, L., HOLT, N.,** " Talent Development in Elite Junior Tennis: Perceptions of Players, Parents, and Coaches" Journal of Applied Sport Psychology ,Vol. 17, s. 108-126, 2005.
14. **WHITEHEAD, S.H., BIDDLE, J.H., O'DONOVAN, T.M., NEVILL, M.E.,** "Social-Psychological and Physical Environmental Factors in Groups Differing by Levels of Physical Activity : A Study of Scottish Adolescent Girls" Pediatric Exercise Science, Vol. 18, Iss. 2, 2006.
15. **VAN-YPEREN, NW., DUDA, JL., SCAND, J.** " Goal Orientations, Beliefs About Success, and Performance Improvement Among Young Elite Dutch Soccer Players" Medicine Science Sports, Vol. 9, s. 358-364,1999.
16. **YILDIZ, G.,H.,** " Ortaöğretim Kurumları Spor Alanında Okuyan Öğrencilerin Spora Başlama ve Alanı Seçme Nedenleri İle Beklentileri "Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2006, Ankara.